

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.328/2015/5.

A tanács tagjai: . Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
. Mándi Zoltán előadó bíró
. Vezekényi Ursula bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: dr. Székely Attila ügyvéd

Az I. rendű alperes:

I. rendű alperes képviselője: RATIS Pénzügyi, Gazdasági és Szolgáltató Kft.

II. rendű alperes:

II. rendű alperes jogi képviselője: Dr. Nagy Magdolna Ügyvédi Iroda

Az eljárás tárgya: kötelmi igény iránt indított per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a II. rendű alperes

Az elsőfokú bíróság neve és az elsőfokú határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 11.G.42.244/2013/12.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.483/2014/10-II.

Rendelkező rész:

A Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében - hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak, felhívásra 400.000 (négy százezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 2002. szeptember 26. napján kelt társasági szerződéssel, kizárólag a tagok pénzbeli hozzájárulásából álló 200.000 Ft összegű jegyzett tőkével, a felperes és a II. rendű alperes mint beltág,

továbbá két természetes személy kültag által alapított I. rendű alperesi betéti társaságot 2002. november 19. napján jegyezték be a cégjegyzékbe.

- [2] 2002 szeptemberében a felperes vevőként előszerződést kötött egy, a pavilonsoroson álló, lottózóként üzemelő pavilonra, 4.000.000 Ft + Áfa vételáron, 2000 € foglaló átadása mellett.
- [3] Az adásvételi szerződés megkötésére 2002. szeptember 13. napján került sor. A szerződésben vevőként a felperes által képviselt I. rendű alperes került feltüntetésre. A vételár megfizetésének tényét a felek a szerződésben rögzítették.

A vételárat az eladó férjének a felperes fizette ki.

Az eladó - vevőként az I. rendű alperest feltüntetve - ténylegesen 2002. november 4. napján bocsátott ki készpénzfizetési számlát.

- [4] 2002. november 1. napján az I. rendű alperes pénztárjelentése szerint a II. rendű alperes 5.000.000 Ft tagi kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek. Ugyanezen nappal került feltüntetésre 5.000.000 Ft kiadás, tárgyi eszköz vásárlás címén, a pavilon eladója nevének feltüntetésével.

- [5] Az I. rendű alperes a 2002. szeptember 26. és november 18. napja között fennállott előtársasági időszakára vonatkozóan, 2003. június 27. napján Áfa bevallást nyújtott be, és a pavilon beszerzése alapján 1.000.000 Ft Áfa-t igényelt vissza.

A kiutalást megelőző adóellenőrzés során került bemutatásra a felperes által aláírt „Feljegyzés tagi kölcsön nyújtásához” megnevezésű okirat, amely rögzítette, hogy a felperes 2002. november 1. napján 5.000.000 Ft tagi kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek, évi 6 %-os kamatra, 2007. december 31. napi visszafizetési kötelezettség mellett.

Az adóhatósági eljárás során tett nyilatkozat szerint felperes részére a kölcsön fedezetét külföldön élő lánya biztosította. Az adóvizsgálat eredményeként 2003. november 3. napján 1.000.000 Ft visszautalásra került az I. rendű alperes bankszámlájára. A jóváírt összeget - alperesek által kétségbe nem vont nyilatkozata szerint - felperes vette fel.

- [6] Az I. rendű alperes 2004. október 21. napján tartott taggyűlésén - a felperes távollétében- döntés született arról, hogy a társaság képviseletét kizárólagosan a II. rendű alperes látja el, valamint határoztak arról is, hogy a társaság működését 2004. október 31. napjával befejezi.

- [7] Az I. rendű alperes 2004. november 1. napján kelt adásvételi szerződéssel a tulajdonát képező pavilont 2.100.000 Ft vételáron értékesítette a II. rendű alperes által képviselt, annak érdekeltiségébe tartozó Kft.-nek.

- [8] Az I. rendű alperesi társaság vagyoni betétjeinek 2005. augusztus 15. napján kelt átruházása alapján az alapító tagok helyébe új beltág és új kültág lépett.

Az I. rendű alperesi társaság 2008. március 28. napjától végelszámolás, 2012. november 3. napjától kényszer-végelszámolás alatt állt, majd 2014. december 8. napján felszámolásának elrendelésére került sor.

Az I. rendű alperes kényszer-végelszámolója részére a cég iratai, könyvelési anyaga, vagyona átadásra nem kerültek.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes mint jogosult 2009. április 7. napján előterjesztett kérelmére, az I. rendű és a II. rendű alperesek mint kötelezettek ellen 4.000.000 Ft és járulékai megfizetése iránt kibocsátott fizetési meghagyással szemben a II. rendű alperes ellentmondást terjesztett elő. A perré alakult eljárásban a felperes keresetét arra alapította, hogy a perbeli pavilont ő vásárolta, a vételárat ő egyenlítette ki, ennek ellenére, tagsági jogviszonya megszűnésekor vele az elszámolás nem történt meg, bár a pavilon az I. rendű alperes tulajdonában maradt, és azt utóbb az értékesítette.
- Az I. rendű alperessel szembeni elszámolási igénye mellett a II. rendű alperessel szemben, annak feltételes marasztalására irányuló kereseti kérelme a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (továbbiakban: Gt.) 101. § (1) bekezdésén alapult.
- [10] A II. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a perbeli pavilont az I. rendű alperes képviselőjében a felperes vásárolta meg. Állította azonban, hogy a vételár a II. rendű alperes által nyújtott tagi kölcsönből került kifizetésre, az I. rendű alperes csatolt pénztárjelentésével bizonyítottan.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettség megsértése, valamint a Gt. 95. §-a szerinti elszámolás megalapozatlansága miatti hatályon kívül helyezése után újraindult eljárásban a felperes keresetének jogcímét az I. rendű alperes részére nyújtott 5.000.000 Ft összegű tagi kölcsönre, vagylagosan az I. rendű alperesre átruházott perbeli pavilon vételárának megfizetésére alapította, a II. rendű alperes marasztalását változatlanul a Gt. 101. § (1) bekezdése szerint kérte.
- Állította, hogy a megismételt eljárásban beszerezett, az I. rendű alperes Áfa bevallásának ellenőrzése tárgyában folytatott adóhatósági vizsgálat irataival, köztük az I. rendű alperes által benyújtott, a felperes tagi kölcsön nyújtását igazoló okirattal bizonyította a pavilon vételárának tényleges kiegyenlítését.
- [12] A megismételt eljárásban az I. rendű alperes kényszer-végelszámolója a kereset elutasítását kérte arra alapítottan, hogy az I. rendű alperes könyvelési iratai nem állnak rendelkezésre, ezért a Gt. 95. §-a szerinti elszámolás szakértői bizonyításának lefolytathatósága hiánya a felperes terhére esik.
- [13] A II. rendű alperes a kereset elutasítására irányuló ellenkérelmében állította, hogy a megismételt eljárásban a NAV-tól beszerezett adóellenőrzési iratok közokirati formában ugyan, de a felperes egyoldalú jognyilatkozatait tartalmazzák, a vételár forrásának kétséget kizáró bizonyítékeként ezért nem értékelhetők.

Az első- és másodfokú ítélet

- [14] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alpereseket a felperes részére 4.000.000 Ft és annak 2008. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint a perköltség viselésére kötelezte, azzal, hogy a II. rendű alperes saját vagyonával akkor felel és arra akkor vezethető végrehajtás, ha az I. rendű alperes vagyona a követelést nem fedezi.
- [15] Indokolásában megállapította, hogy a pavilon megvételére a felperes kötött előszerződést, majd szerződést az eladóval. Ő fizette ki a vételárát is. Az elsőfokú bíróság ennek bizonyítékként értékelte a 2002. szeptemberi előszerződést, a végleges adásvételi szerződést, és e szerződések megkötésének az eladó és házastársa által előadott körülményeit. További bizonyítékként értékelte a NAV által megküldött iratokból az általa nyújtott tagi kölcsön forrására vonatkozó, 2003. július 23. napján kelt közokiratba foglalt felperesi nyilatkozatot, az ellenőrzés során az I. rendű alperes által rendelkezésre bocsátott iratok között bemutatásra került, a felperes tagi kölcsön nyújtását igazoló feljegyzést, valamint a 2007. július 25. napján kelt ellenőrzési jegyzőkönyv 3. oldalán rögzített megállapításokat, amelyek a vételár felperes általi kölcsönadását rögzítik.
- Az elsőfokú bíróság abból kiindulva, hogy az I. rendű alperes létesítő okirata később kelt, mint a pavilon tulajdonjogának átruházására irányuló végleges adásvételi szerződés, megállapította, hogy az I. rendű alperes jogalanyiséga hiányában a pavilon tulajdonját - bár vevőként az I. rendű alperes került feltüntetésre - csak a felperes szerezhette meg. Értékelve azonban az adóellenőrzés iratanyaga között elfekvő készpénzfizetési számla, kiadási pénztárbizonylat, valamint a felperes tagi kölcsön nyújtásáról készített feljegyzés tartalmát, arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes cégbejegyzése után a pavilon eladásáról szóló végleges szerződés eredeti tartalmának megfelelően a felek az I. rendű alperes tulajdonjog szerzését erősítették meg, ezzel egyidejűleg pedig a felperesnek az általa megfizetett vételár erejéig tagi kölcsön követelése keletkezett az I. rendű alperessel szemben. Mindezek értékelésével az elsőfokú bíróság bizonyítottanak találta, hogy a felperes a pavilon vételárával egyező összegű tagi kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek, amelyet - az elévülési határidő 2009. április 1. napján bekövetkezett megszakadása okán - az I. rendű alperes a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján, a II. rendű alperes pedig a Gt. 101. § (1) bekezdése szerint a felperesnek megfizetni köteles.
- Az alperesek felperes javára fennálló perköltségben marasztalása során a felperes képviselével felmerült ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a alapján állapította meg.
- [16] A II. rendű alperes fellebbezése alapján eljáró ítélőtábla az

elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Indokolásában kiemelte, hogy a megismételt eljárásban a NAV által megküldött iratok alapján olyan új okirati bizonyítékok merültek fel, amelyek kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a vételárát a felperes bocsátotta az I. rendű alperes rendelkezésére. Az I. rendű alperes a pavilon vételárával nem számolt el, abból a felperes a peres felek által nem vitatottan a betéti társaság javára ÁFA visszatérítésként járó pénzüsszegeből visszautalt 1.000.000 Ft-ot meghaladóan a fennmaradó különbözetet nem kapta vissza.

- [17] A másodfokú bíróság a fellebbező fél állításával szemben, a felperes javára megállapított perköltséget nem tartotta eltúlzottnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen a II. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amely annak a hatályon kívül helyezésére, keresetet elutasító határozat meghozatalára irányult.
- [19] Álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelték. Hivatkozott arra, hogy az APEH ellenőrzési jegyzőkönyv annak bizonyítéka, hogy a pavilon az I. rendű alperes tulajdonába került, így a betéti társaság mint adózó az Áfa bevallását az előtársasági időszakra valóban nyújtotta be, Áfa visszaigénylése jogos volt. Kifejtette, hogy a felperesnek a hatóság előtt tett, 2003. július 3. napján kelt egyoldalú nyilatkozata, az egyéb becsatolt bizonyítékokkal alá nem támasztott. Az ellenőrzés anyaga a vételár forrását nem jelöli meg. Annak a bizonyítéka a perben becsatolt pénztárjelentés, amely viszont a felperes nyilatkozatának ellentmond. Az említett 2002. évi pénztárjelentés tartalma alapján a tagok jegyzett tőke befizetése mellett, a II. rendű alperesnek a vételárral megegyező összegű tagi kölcsön befizetése állapítható meg.
- [20] A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében külön sérelmezte a felperes javára fennálló, maximális mértékű ügyvédi munkadíjban való marasztalását.
- [21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat a II. rendű alperes által hivatkozott okból a Pp. 206. § (1) bekezdését nem sérti.
- [23] A Kúria mindenképp előtt rögzíti, a felülvizsgálati eljárás során észlelte, hogy az I. rendű alperes felszámolási eljárásban, jogutód nélkül megszűnt, a felülvizsgálati kérelem benyújtását követően, a cégjegyzékből 2016. március 23. napi hatállyal törlésre került. Az I. rendű alperesre vonatkozó részében ezért a Kúria a

felülvizsgálati eljárást a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint megfelelően alkalmazott Pp. 157. § (1) bekezdés g) pontja és a Pp. 158. § (1) bekezdése alapján hivatalból megszüntette.

- [24] A II. rendű alperes marasztalására vonatkozó jogerős érdemi döntés tekintetében a Kúria álláspontja az alábbi. A Kúria következetes joggyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás során nincs helye bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésnek. A felülvizsgálati eljárás során – a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben – a rendelkezésre álló iratok alapján hozható csak döntés (Pp. 275. § (1) bekezdés, BH.2012.179., BH.2002.29.).

Az ítéleti tényállás kapcsán jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha az hiányos, iratellenes, avagy téves, okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó tényeket, ténybeli következtetéseket rögzít. Nem állapítható meg ugyanakkor iratellenesség amiatt, mert a fél álláspontja valamely bizonyíték bizonyító ereje tekintetében eltér a bíróságétól. Az ilyen tartalmú kérelem valójában nem iratellenességre utal, hanem a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amire a rendkívüli jogorvoslati eljárás során nincs lehetőség.

A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére nem ad alapot az sem, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. Az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH.2013.119., BH.2006.403.). A Kúria ilyen, csak a támadott ítélettől eltérő következtetést engedő, nyilvánvalóan okszerűtlenül mérlegelt bizonyítékot a jelen eljárásban nem talált.

- [25] A felperes érvelésével ellentétben azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékok értékelését a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően végezték el. A bizonyítási teherre vonatkozó Pp. 164. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapították meg a tényállást. Az azon alapuló jogkövetkeztetéseiket, döntésüket a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően teljes körűen megindokolták.

- [26] Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok mérlegelésével maradéktalanul egyetértő másodfokú bíróság ítéletéből megállapítható, hogy a II. rendű alperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott pénztárjelentés csupán egy az értékelhető bizonyítékok közül. Az aláírás nélküli, hitelességében megkérdőjelezhető ezen okirat bizonyító erejével szemben, logikai hibától mentesen kerültek értékelésre a keresettel érintett pavilon eladójának, illetve házastársának tanúvallomásában előadottak, a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt adásvételi előszerződés, valamint a végleges adásvételi szerződés tartalma, amelyek a felperes eredetileg fennálló és az I. rendű alperes utóbb létrejött vételi szándékát, az adásvételi szerződés megkötésének időpontját, körülményeit, valamint a vételár felperes általi megfizetésének módját kétséget kizáróan bizonyítják. Emellett helyesen került értékelésre az

adóhatóság iratai között az ellenőrzéshez szükségesen az I. rendű alperes által benyújtott „Feljegyzés tagi kölcsön nyújtásához” elnevezésű, a Pp. 199. §-a szerint minősülő, az előszerződés, illetve az adásvételi szerződés megkötését követően rövid idővel készített okirat, amely mellett a felperes által az ellenőrzési eljárásban tett egyoldalú nyilatkozatok a vételár felperesi forrását is tisztázták.

- [27] Az előbbi bizonyítékok együttes mérlegelése mellett az eljárásban a II. rendű alperes nem bizonyította az általa csatolt pénztárjelentés hitelességét, továbbá azt sem, hogy az abban foglalt tagi hitel befizetéséhez ő maga milyen forrással rendelkezett.
- [28] A felperes által teljesített vételár fizetés megállapítása mellett a feleknek azt az egyező előadását is helytállóan értékelték – mégpedig egyezően – az eljáró bíróságok, hogy a felperesi szerződéskötések után az I. rendű alperes szerzett rendelkezési jogot a perbeli pavilon felett, az általános forgalmi adó visszatérítésére is őt tartotta jogosultnak az adóhatóság. A visszatérített általános forgalmi adó összegét az I. rendű alperes – a felek által sem vitatottan – a felperes részére kifizette.
- [29] A felperes azonban a pavilon rendelkezési jogának I. rendű alperes általi megszerzése ellenére sem jutott hozzá az általa az eladó részére, az I. rendű alperes helyett kifizetett vételárból az ezt meghaladó, perben érvényesített 4.000.000 Ft-hoz.
- [30] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem okszerűtlen az a jogi következtetés, hogy a perbeli pavilon vételárával megegyező tagi kölcsönnek minősülő meg nem térült összeg megfizetésére az I. rendű alperes köteles volt [Ptk. 523. § (1) bekezdés].
- [31] Az I. rendű alperes időközben bekövetkezett jogutód nélküli megszűnése és az I. valamint a II. rendű alperes között fennálló egységes pertársaság ellenére nem volt eljárásjogi akadálya a II. rendű alperesre vonatkozó marasztaló rendelkezés felülvizsgálatának. A jogutód nélkül megszűnt I. rendű alperes betéti társaságot terhelő kötelezettségért a II. rendű alperes a Gt. 55. § (2) bekezdése és a Gt. 56. § (1) bekezdése alapján helytállni tartozik.

Záró rész

- [32] A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban is, hogy a felperesi jogi képviseleti munkadíj elsőfokú bíróság általi megállapításánál nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a jogi képviselő egy már több éve folyó perbe kapcsolódott be. A terjedelmes iratanyag áttekintése a képviselet ellátásához nélkülözhetetlen volt, a jogi képviselő tárgyaláson való megjelenésén túl ezt is mérlegelni kellett a pertárgy értékéhez igazodó munkadíj megállapítása során. A Kúria a pertárgy értékhez igazodó másodfokú perköltséget sem találta eltúlzottnak. A jogszabályban előírt – annak 2,5 %-ának megfelelő – munkadíj

mértéket a másodfokú bíróság ugyanis a jogi képviselő tevékenységének kifejtésével arányosan csökkentette.

- [33] Mindezeket egybevetve a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [34] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre. A II. rendű alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes képviselőjével a felülvizsgálati eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerinti mértékben köteles megtéríteni. Köteles továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény, (a továbbiakban Itv.) 60. § (1) bekezdése értelmében a személyes illetékfeljegyzési joga alapján feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állami adóhatóság felhívására az államnak megfizetni. [Itv. 74. § (3) bekezdés, a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés].

Budapest, 2016. május 10.

. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Mándi Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Vezekényi Ursula s.k. bíró